

**КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО
АДМІНІСТРУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ
БІЗНЕСОМ**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ТА БІЗНЕСУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан

_____ доц. А. В. Стасишин
«28» серпня 2020 р.

**ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ СТУДЕНТА І МЕТОДИЧНІ
РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЇХ ВИКОНАННЯ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Публічне управління соціальним розвитком»**

галузь знань: 28 "Публічне управління та адміністрування"

спеціальність: 281 "Публічне управління та адміністрування"

освітній ступінь: бакалавр

форма навчання: денна

Розробник:

Комарницька Г.О., д.е.н., доцент, доцент
кафедри публічного адміністрування та
управління бізнесом.

ЛЬВІВ 2020

Завдання для самостійної роботи студента і методичні рекомендації щодо їх виконання з навчальної дисципліни «Публічне управління соціальним розвитком» для студентів за галуззю знань 28 «Публічне управління та адміністрування», спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування», освітнього ступеня бакалавр, денної форми навчання.

«28» серпня 2020 р.– 18 с.

Розробник: Комарницька Г.О., д.е.н., доцент кафедри публічного адміністрування та управління бізнесом.

Розглянуто та ухвалено на засіданні кафедри публічного адміністрування та управління бізнесом

Протокол № 1 від «28» серпня 2020 р.

Заступник зав. кафедри з навчально- методичної роботи _____ Бобко Л.О.

Розглянуто та ухвалено Вченою радою факультету управління фінансами та бізнесу
Протокол № 1 від «28» серпня 2020 р.

Завдання для самостійної роботи студента (СРС) з навчальної дисципліни
мають таку структуру:

- РОЗДІЛ 1.** ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА
- РОЗДІЛ 2.** ГРАФІК ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА
- РОЗДІЛ 3.** ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА І МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЇЇ ВИКОНАННЯ
- РОЗДІЛ 4.** КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Самостійна робота є основним засобом засвоєння слухачем навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі науково-педагогічного працівника.

Основними засобами навчання є:

- Опрацювання конспектів лекцій. Вивчення основних категорій і понять.
- Вивчення наукової літератури, підручників, навчально-методичних посібників, монографій, наукових статей, рекомендованих до відповідної теми самостійної роботи.
- Вивчення додаткової літератури, наведеної в методичних рекомендаціях до курсу.
- Опрацювання і аналіз матеріалів періодичної преси з проблем соціальної політики і відповідної теми самостійної роботи.
- Вивчення нормативно-правових актів щодо регулювання соціальних відносин в суспільстві і реалізації соціальної політики держави.
- Активне користування засобами Інтернету, джерелами веб-сайтів відповідних міністерств і відомств з питань регулювання соціальної політики, органів виконавчої влади і місцевого самоврядування, сайтів провідних аналітичних соціальних центрів і інших соціальних, політичних і економічних інституцій.
- Опрацювання офіційної статистичної інформації щодо показників соціального розвитку України і регіонів.

Мета самостійної роботи – самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення для подальшого практичного застосування вмінь і знань та розвиток навичок самостійної роботи щодо генерування нових знань.

Самостійна робота передбачає перевірку якості знань шляхом проведення поточного і підсумкового контролю знань слухача викладачем за переліком тем самостійної роботи на практичних, семінарських та індивідуальних заняттях зі слухачем, а також аналіз результатів самостійної роботи кожного слухача.

РОЗДІЛ 2. ГРАФІК ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

№ розділу, теми	Назва розділу, теми	Кількість годин СРС	Форма контролю	Термін виконання СРС
1	Соціальний розвиток суспільства	6	СЗ, ПЗ, ЛЗ, залік по модулю, контрольна робота, екзамен	
2	Соціальна політика як суспільний феномен та вид практичної діяльності. Основні напрями здійснення соціальної політики	8		
3	Людський розвиток як мета політики публічного управління соціальної політики держави.	6		
4	Поняття та сутність соціального захисту.	6		
5	Соціальне страхування, його форми та види.	6		
6	Соціальна допомога, її специфіка та функції.	6		
7	Пенсійне забезпечення як складова частина системи соціального захисту.	7		
8	Гуманітарна сфера України, її сучасний стан і тенденції розвитку	8		
9	Роль та місце гуманітарної політики в публічному управлінні	7		
Разом годин самостійної роботи студента		58		

РОЗДІЛ 3.

ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА І МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЇЇ ВИКОНАННЯ

Тема № 1. Соціальний розвиток суспільства.

Завдання для самостійної роботи по темі № 1:

1. Основні складові соціального розвитку суспільства та особистості.
2. Соціальна структура: клас, прошарок, соціальна група, соціальний інститут, соціальна сфера. Еліта суспільства.
3. Характеристики вищого, середнього та нижчого класів.
4. Середній клас, як головний стабілізуючий фактор в суспільстві.
5. Цінності підстави класового поділу в суспільстві.
6. Головні соціально-економічні характеристики капіталістичної, соціалістичної та постіндустріальної класових систем.
7. Схеми класових відносин Е.Райта та Голдсорпа.
8. Рівень людських досягнень та ціннісні орієнтири в розвинутих країнах.
9. Особливості соціального і духовного розвитку України на сучасному етапі.
10. Зміна ментальних орієнтацій в умовах ринкової економіки.
11. Архетипи в суспільній та індивідуальній підсвідомості.

Питання для перевірки базових знань за темою № 1:

1. Основні складові соціального розвитку суспільства.
2. Цілі, передумови та ресурси розвитку.
3. Напрями і форми соціального розвитку.
4. Теорії і концепції соціального розвитку.
5. . Класифікація моделей соціального розвитку.
6. Моделі соціального розвитку.
7. Соціальний капітал: сутність, значення.
8. Характеристика моделей соціального розвитку країн ЄС.

Рекомендована література до теми № 1:

Основна

1. Архипова, Є. О., 2015. Електронне урядування як форма організації державного управління. Державне управління: удосконалення та розвиток, № 4. [online]. Доступно: <<http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=855>>.
2. Вольська О. Трансформація механізмів державного управління соціальним розвитком / О. Вольська // Публічне управління. – 2013. - № 1. – С. 30-34. – режим доступу : <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/putp/2013-1/doc/1/05.pdf>
3. Социальная политика: Учебник / Под общ.ред. Н.А.Волгина. – М.: Изд. “Экзамен”, 2002. – 736 с.
4. Реалізація державної соціальної політики сталого розвитку регіону органами публічної влади України : моногр. / [Л. О. Белова, Д. В. Карамішев, Л. В. Набока та ін.] ; за заг. ред. д.держ.упр., проф. Д.В. Карамішева, к.держ.упр., доц. Л. В. Набока. – Х. : Видво ХарPI НАДУ «Магістр», 2016.

Допоміжна література

1. Решетніченко А.В., Серьогін С.М. Теорія управління соціальним розвитком: українсько – англійський глосарій. – Д.: ДРІДУ НАДУ, 2005. – 144 с.
2. Скуратівський В., Палій О. Основи соціальної політики: Навч. посібник. – К.: МАУП, 2002, - 200 с.
3. Лукашевич, М.П. та Туленков, М.В., 2004. Спеціальні та галузеві соціологічні теорії: навч. посіб., 2-е вид., доп. і випр. Київ.: МАУП.
4. Діагностика соціального розвитку регіону : наук. розробка / авт. кол. : З.В.Балабаєва, С.В.Овчаренко, І.Л.Розколотько та ін. - К. : НАДУ, 2010. - 37 с.

Інтернет-ресурси

1. Міністерство інформаційної політики України [Електронний ресурс] : Єдиний вебпортал органів виконавчої влади. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/catalog/ministerstvo-informatsiynoi-politiki-ukraini>
2. Міністерство соціальної політики [Електронний ресурс] : Офіційний веб-портал. – Режим доступу : <https://www.msp.gov.ua/>
3. Нормативні акти України: www.nau.kiev.ua

Тема № 2. Соціальна політика як суспільний феномен та вид практичної діяльності. Основні напрями здійснення соціальної політики.

Завдання для самостійної роботи по темі № 2:

1. Ліберальне та соціалістичне розуміння рівності.
 2. Рівність в елітарному та егалітарному розумінні. Рівність по заслугах (об'єктивна) та по правам (суб'єктивна).
 3. Соціально-економічні наслідки зрівнялівки.
 4. Нерівність можливостей та ситуацій.
 5. Нерівність як елемент конструктивної та деструктивної саморегуляції.
 6. Нерівність, як ефективний механізм соціально-економічної динаміки суспільства.
- Головний критерій рівності в суспільстві.
7. Економічні показники нерівності.
 8. Коефіцієнт Джині.
 9. Крива Лоренца.
 10. Роль держави як головного суб'єкта по подоланню наслідків нерівності серед різних верств населення.
 11. Головні підходи до перерозподілу сукупного продукту.

Питання для перевірки базових знань за темою № 2:

1. Мета, завдання, умови та принципи здійснення соціальної політики.
2. Організаційно-правове забезпечення реалізації соціальної політики держави.
3. Напрями і форми соціального розвитку.
4. Перелік основних соціальних прав і свобод людини в міжнародних нормативно-правових документах.
5. Об'єкт і суб'єкт соціальної політики.
6. Моделі соціального розвитку.
7. Держава та її роль в реалізації соціальної політики.

8. Основні напрями, принципи і пріоритети здійснення соціальної політики в сучасних умовах.

Рекомендована література до теми № 2:

Основна

1. Денисенко К.В. 2017. Державна політика у сфері соціального захисту: аналіз понятійно-категоріального апарату. *Ефективність державного управління*, Вип. 2 (51): у 2 ч., за заг. ред. чл.-кор. НАН України. Загорського, В.С., та Ліпенцева, А.В. Львів: ЛРІДУ НАДУ. С. 95-101.
2. Лесечко, М.Д., 2010. Соціальний капітал: теорія і практика: монографія. Львів: ЛРІДУ НАДУ.
3. Шевчук, П. І., 2015. *Соціальна політика*. Львів: Світ.
4. Ярошенко, А.О., Семігіна, Т. В. та Сушицька, Н.В., 2018. Історія та теорія соціальної політики України: навч. посібн. Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова.

Допоміжна література

1. Барабаш, Г.О., Ярошенко, О.М., Вапнярчук, Н.М. та ін., 2015. *Право соціального забезпечення в Україні: підручник*, 4-ге вид., переробл. і доп. Харків: Право.
2. Бандур, С.І., Заяць, Т.А., Куценко В.І. та ін. 2006. Соціальний розвиток України: сучасні трансформації та перспективи. За ред. Данилишина, Б.М., 2-ге вид., допов. і перероб. Черкаси: Брама Україна.

Інтернет-ресурси

1. Міністерство інформаційної політики України [Електронний ресурс] : Єдиний вебпортал органів виконавчої влади. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/catalog/ministerstvo-informatsiynoi-politiki-ukraini>
2. Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України [Електронний ресурс] : Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/catalog/ministerstvo-z-pitan-timchasovookupovanih-teritoriy-ta-vnutrishno-peremishchenikh-osib-ukraini>
3. Міністерство культури України [Електронний ресурс] : Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/catalog/ministerstvo-kulturiukraini>
4. Міністерство молоді та спорту України Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/catalog/ministerstvo-molodi-ta-sportuukraini>
5. Міністерство освіти і науки України [Електронний ресурс] : Офіційний веб-портал. – Режим доступу : <https://mon.gov.ua/ua>
6. Міністерство охорони здоров'я України [Електронний ресурс] : Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/catalog/ministerstvo-okhoroni-zdorovya-ukraini>
7. Міністерство соціальної політики [Електронний ресурс] : Офіційний веб-портал. – Режим доступу : <https://www.msp.gov.ua/>
8. Урядовий портал [Електронний ресурс] : Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua>

Тема № 3. Людський розвиток як мета політики публічного управління соціальної політики держави.

Завдання для самостійної роботи по темі № 3:

1. Соціально вразливі категорії населення, що потребують підтримки з боку держави.
2. Соціально-економічні критерії малозабезпеченості.
3. Соціально-економічна трансформація українського суспільства та формування

4. сучасної системи соціального захисту.
5. Соціальний захист: сутність, мета, функції, основні напрями здійснення, моделі.
6. Організаційно-правова структура соціального захисту, активна та пасивна
7. спрямованість.

Питання для перевірки базових знань за темою № 3:

1. Концепція людського розвитку. Людський капітал. Соціальний капітал.
2. Міжнародні та соціальні стандарти людського розвитку.
3. Діагностика людського розвитку.
4. Соціальна держава – основа суспільства соціальної справедливості.
5. Соціально-економічна трансформація українського суспільства та формування сучасної системи соціального захисту.
6. Соціальний захист: сутність, мета, функції, основні напрями здійснення, моделі.

Рекомендована література до теми № 3:

Основна

1. *Людський розвиток в Україні. Модернізація соціальної політики: регіональний аспект: колективна монографія.* За ред. Лібанової, Е.М. та Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України. 2015. Київ: Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України.

2. *Соціальні аспекти європейської інтеграції : конспект лекцій з НКМД.* 2011. Уклад. Овчар, О.М. Одеса: ОРІДУ НАДУ.

3. Куліш, І. М., 2011. *Державне управління регіональним розвитком України в контексті європейської інтеграції: монографія.* Львів: ЛРІДУ НАДУ.

Допоміжна література

1. *Публічне управління: теорія та практика : зб. наук. праць Асоціації д-рів наук з держ. упр.,* 2010. Вип. 1. Харків: ДокНаукДержУпр.

2. Скуратівський, В.А., Трощинський, В.П., Лібанова Е.М. та ін. 2009. *Управління соціальним і гуманітарним розвитком: навч. посіб.: у 2-х ч., Ч. 1.* Київ: НАДУ.

3. Скуратівський, В.А., Трощинський, В.П., Лібанова Е.М. та ін. 2010. *Управління соціальним і гуманітарним розвитком: навч. посіб.: у 2-х ч., Ч. 2.* Київ: НАДУ.

Інтернет-ресурси

1. Міністерство інформаційної політики України [Електронний ресурс] : Єдиний вебпортал органів виконавчої влади. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/catalog/ministerstvo-informatsiynoi-politiki-ukraini>
2. Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України [Електронний ресурс] : Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/catalog/ministerstvo-z-pitan-timchasovookupovanikh-teritoriy-ta-vnutrishno-peremishchenikh-osib-ukraini>
3. Міністерство культури України [Електронний ресурс] : Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/catalog/ministerstvo-kulturiukraini>
4. Міністерство молоді та спорту України Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/catalog/ministerstvo-molodi-ta-sportuukraini>
5. Міністерство освіти і науки України [Електронний ресурс] : Офіційний веб-портал. – Режим доступу : <https://mon.gov.ua/ua>

6. Міністерство охорони здоров'я України [Електронний ресурс] : Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/catalog/ministerstvo-okhoroni-zdorovya-ukraini>
7. Міністерство соціальної політики [Електронний ресурс] : Офіційний веб-портал. – Режим доступу : <https://www.msp.gov.ua/>
8. Урядовий портал [Електронний ресурс] : Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua>

Тема № 4. Поняття та сутність соціального захисту.

Завдання для самостійної роботи по темі № 4:

1. Соціальний захист як функція соціальної політики держави.
2. Визначення поняття «соціальний захист».
3. Напрямки й форми соціального захисту: бідність, безробіття.
4. Життєвий цикл людини з точки зору соціального захисту.
5. Особливості соціального захисту протягом життєвого циклу людини.

Питання для перевірки базових знань за темою № 4:

1. Соціально вразливі категорії населення, що потребують підтримки з боку держави.
2. Соціально-економічна трансформація українського суспільства та формування сучасної системи соціального захисту.
3. Соціальний захист: сутність, мета, функції, основні напрями здійснення, моделі.
4. Організаційно-правова структура соціального захисту, активна та пасивна спрямованість.

Рекомендована література до теми № 4:

Законодавчі та нормативні акти

Основна

1. Єлагін, В.П., 2010. Соціальна політика. Теоретико-методологічні та концептуальні підходи: підручник. Харків: Магістр.
2. Трошинський, В.П., Ситнік, В.А. та ін., 2009. *Соціальне самопочуття населення України в контексті державної гуманітарної політики: навч.-метод. посіб.* Київ: НАДУ.
3. Макарова, О.В., 2015. *Соціальна політика в Україні: монографія.* Київ: Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України.

Допоміжна література

1. Денисенко К.В. 2017. Державна політика у сфері соціального захисту: аналіз понятійно-категоріального апарату. *Ефективність державного управління*, Вип. 2 (51): у 2 ч., за заг. ред. чл.-кор. НАН України. Загорського, В.С., та Ліпенцева, А.В. Львів: ЛРІДУ НАДУ. С. 95-101.
2. Барабаш, Г.О., Ярошенко, О.М., Вапнярчук, Н.М. та ін., 2015. *Право соціального забезпечення в Україні: підручник*, 4-те вид., переробл. і доп. Харків: Право.
3. Лукашевич, М.П. та Туленков, М.В., 2004. *Спеціальні та галузеві соціологічні теорії: навч. посіб.*, 2-е вид., доп. і випр. Київ.: МАУП.

Інтернет-ресурси

1. Міністерство інформаційної політики України [Електронний ресурс] : Єдиний вебпортал органів виконавчої влади. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/catalog/ministerstvo-informatsiynoi-politiki-ukraini>

2. Міністерство соціальної політики [Електронний ресурс] : Офіційний веб-портал. – Режим доступу : <https://www.msp.gov.ua/>
3. Нормативні акти України: www.nau.kiev.ua

Тема № 5. Соціальне страхування, його форми та види.

Завдання для самостійної роботи по темі № 5:

1. Соціальне страхування : сутність, функції, моделі.
2. Законодавче та інституціональне забезпечення соціального захисту та безпеки людини в Україні.
3. Сучасна система соціального страхування. Види соціального страхування.
4. Основні напрями здійснення соціального захисту в сучасній Україні. Становлення
5. недержавних форм соціального страхування
6. Соціальна допомога.
7. Соціальна робота.

Питання для перевірки базових знань за темою № 5:

1. Соціальне страхування : сутність, функції, моделі.
2. Законодавче та інституціональне забезпечення соціального захисту та безпеки людини в Україні.
3. Сучасна система соціального страхування. Види соціального страхування.
4. Основні напрями здійснення соціального захисту в сучасній Україні.
5. Становлення недержавних форм соціального страхування.

Рекомендована література до теми № 5:

Законодавчі та нормативні акти

1. Закон України, 1999. *Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності*, від 23.09.1999, № 1105-XIV (із змінами від 08.07.2010 р., № 2464-VI). Київ: Відомості Верховної Ради України.

Основна

1. Григораш, Г.В., Григораш, Т.Ф., Олійник, В.Я. та Субачов, І.Т., 2008. *Системи соціального страхування зарубіжних країн: навч. посіб.* Київ: ЦУЛ.
2. Дослідження Світового банку. 2010. *Підвищення рівня адресності програм соціальної допомоги в Україні*. Київ: Світовий банк.
3. Денисенко, К.В., 2017. Нормативно-правове забезпечення державної політики у сфері соціального захисту осіб похилого віку: сучасний стан та напрями удосконалення. *Державне управління та місцеве самоврядування*, Вип. 3(34). Дніпро: ДРІДУ НАДУ. С. 67-72.

Допоміжна література

1. Єлагін, В.П., 2010. *Соціальна політика. Теоретико-методологічні та концептуальні підходи: підручник*. Харків: Магістр.
2. Лукашевич, М.П. та Туленков, М.В., 2004. *Спеціальні та галузеві соціологічні теорії: навч. посіб.*, 2-е вид., доп. і випр. Київ.: МАУП.
3. Пахнін, М. Л., 2015. Вплив інформаційного суспільства на розвиток системи публічного управління. *Теорія та практика державного управління*. Вип. 4(51). Харків: Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр».

Інтернет-ресурси

1. Міністерство інформаційної політики України [Електронний ресурс] : Єдиний вебпортал органів виконавчої влади. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/catalog/ministerstvo-informatsiynoi-politiki-ukraini>

2. Міністерство соціальної політики [Електронний ресурс] : Офіційний веб-портал. – Режим доступу : <https://www.msp.gov.ua/>

3. Нормативні акти України: www.nau.kiev.ua

Тема № 6. Соціальна допомога, її специфіка та функції.

Завдання для самостійної роботи по темі № 6:

1. Визначення поняття «соціальна допомога».
2. Організаційно-правове й фінансове забезпечення соціальної допомоги.
3. Адресність - основний принцип надання соціальної допомоги.
4. Різниця між соціальним страхуванням та соціальною допомогою.
5. Стратегія заміни системи пільг на адресну грошову допомогу населенню.

Питання для перевірки базових знань за темою № 6:

1. Організаційно-правове й фінансове забезпечення соціальної допомоги.
2. Законодавче та інституціональне забезпечення соціального захисту та безпеки людини в Україні.
3. Різниця між соціальним страхуванням та соціальною допомогою.
4. Адресність – основний принцип надання соціальної допомоги.
5. Стратегія заміни системи пільг на адресну грошову допомогу населенню.
6. Соціальна допомога.
7. Соціальна робота.

Рекомендована література до теми № 6:

Законодавчі та нормативні акти

1. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій [Текст] : Закон України від 3 жовтня 2017 року № 2148-VIII //Відомості Верховної Ради. – 2017. - № 40-41. – Ст. 383.

2. Про державну допомогу сім'ям з дітьми [Текст] : Закон України // ВВР. – 1993. – N 5. – Ст. 21.

3. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків [Текст] : Закон України // Відомості Верховної Ради України. 2005. – N 52. – Ст. 561.

4. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб [Текст] : Закон України від 20 жовтня 2014 року № 1706-VII // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2015. - № 1. – Ст.1

Основна

1. Григораш, Г.В., Григораш, Т.Ф., Олійник, В.Я. та Субачов, І.Т., 2008. *Системи соціального страхування зарубіжних країн: навч. посіб.* Київ: ЦУЛ.

2. Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям [Текст]: Закон України // ВВР України. – 2000. – N 35. – Ст. 290.

3. Основи соціальної роботи : навч. посіб. / Укладачі С.О. Горбунова, В.Г. Бульба, О.В. Кулініч та інш. – Х. : Вид-во „Магістр”, 2008. – 204 с

Допоміжна література

1. .Механізми забезпечення соціальної безпеки на рівні територіальної громади: теорія і практика : монографія / В. Г. Бульба, С. О. Горбунова-Рубан, А. В. Меляков [та ін.] ; за заг. ред. В. Г. Бульби, А. В. Мелякова. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2009. – 418 с.

Інтернет-ресурси

1. Міністерство інформаційної політики України [Електронний ресурс] : Єдиний вебпортал органів виконавчої влади. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/catalog/ministerstvo-informatsiynoi-politiki-ukraini>
2. Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України [Електронний ресурс] : Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/catalog/ministerstvo-z-pitan-timchasovookupovanikh-teritoriy-ta-vnutrishno-peremishchenikh-osib-ukraini>
3. Міністерство культури України [Електронний ресурс] : Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/catalog/ministerstvo-kulturiukraini>
4. Міністерство молоді та спорту України Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/catalog/ministerstvo-molodi-ta-sportuukraini>
5. Міністерство освіти і науки України [Електронний ресурс] : Офіційний веб-портал. – Режим доступу : <https://mon.gov.ua/ua>
6. Міністерство охорони здоров'я України [Електронний ресурс] : Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/catalog/ministerstvo-okhoroni-zdorovya-ukraini>
7. Міністерство соціальної політики [Електронний ресурс] : Офіційний веб-портал. – Режим доступу : <https://www.msp.gov.ua/>
8. Урядовий портал [Електронний ресурс] : Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua>

Тема № 7. Пенсійне забезпечення як складова частина системи соціального захисту.

Завдання для самостійної роботи по темі № 7:

1. Роль і місце пенсійної системи в соціальному захисті населення.
2. Основні типи пенсійних систем.
3. Порівняльний аналіз основних існуючих пенсійних систем.
4. Критерії ефективності пенсійної системи.
5. Проблеми пенсійного забезпечення на Україні.
6. Зарубіжний досвід пенсійного забезпечення.
7. Передумови реформування пенсійної системи в Україні.
8. Цілі й завдання реформування пенсійної системи.
9. Правове забезпечення реформування пенсійної системи в Україні.
10. Моделі пенсійних систем.
11. Сутність солідарної та індивідуальної (накопичувальної) форми пенсійного забезпечення
12. Пенсійна реформа в Україні: передумови, сучасний стан та перспективи.
13. Закони України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», «Про недержавне пенсійне забезпечення».
14. Впровадження пенсійної реформи в Україні.
15. Трирівнева пенсійна система: сутність, перспективи.

Питання для перевірки базових знань за темою № 7:

1. Правове забезпечення реформування пенсійної системи в Україні.
2. Цілі й завдання реформування пенсійної системи.
3. Трирівнева пенсійна система: сутність, перспективи.
4. Передумови реформування пенсійної системи в Україні.
5. Основні типи пенсійних систем.
6. Критерії ефективності пенсійної системи.
7. Проблеми пенсійного забезпечення на Україні.
8. Зарубіжний досвід пенсійного забезпечення.

Рекомендована література до теми № 7:

Законодавчі та нормативні акти

1. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування [Текст] : Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 2007. – С. 142.
2. Про соціальні послуги [Текст] : Закон України від 19.06.2003 р. № 966 – IV // ВВР. – 2003. – N 45. – Ст. 358.
3. Закон України, 1992. *Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб*, від 09.12.1992, № 2262-ХІІ (із змінами від 23.12.2010 р., № 2856-VІ). Київ: Відомості Верховної Ради України.
4. Закон України, 2003. *Про недержавне пенсійне забезпечення*, від 09.07.2003, № 1057- VI (зі змінами від 16.11.2017р., № 2210- VIII). Київ: Відомості Верховної Ради України.
5. Закон України, 2011. *Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи*, від 08.07.2011, № 3668-V (зі змінами від 03.10.2017р. № 2148- VIII). Київ: Відомості Верховної Ради України.

Основна

1. Основи соціальної роботи : навч. посіб. / Укладачі С.О. Горбунова, В.Г. Бульба, О.В. Кулініч та інш. – Х. : Вид-во „Магістр”, 2008. – 204 с.
2. Бандур, С.І., Заяць, Т.А., Куценко В.І. та ін. 2006. *Соціальний розвиток України: сучасні трансформації та перспективи*. За ред. Данилишина, Б.М., 2-ге вид., допов. і перероб. Черкаси: Брама Україна.
3. ЗБарабаш, Г.О., Ярошенко, О.М., Вапнярчук, Н.М. та ін., 2015. *Право соціального забезпечення в Україні: підручник, 4-те вид., переробл. і доп.* Харків: Право.

Допоміжна література

1. Солонина Є. Українська бідність: небезпека і шляхи подолання [Електронний ресурс] / Є. Солонина. – Режим доступу : www.radiosvoboda.org/content/article/2006851.html

Інтернет-ресурси

1. Міністерство інформаційної політики України [Електронний ресурс] : Єдиний вебпортал органів виконавчої влади. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/catalog/ministerstvo-informatsiynoi-politiki-ukraini>
2. Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України [Електронний ресурс] : Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/catalog/ministerstvo-z-pitan-timchasovookupovanih-teritoriy-ta-vnutrishno-peremishchenikh-osib-ukraini>
3. Міністерство культури України [Електронний ресурс] : Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/catalog/ministerstvo-kulturiukraini>

4. Міністерство молоді та спорту України Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/catalog/ministerstvo-molodi-ta-sportuukraini>
5. Міністерство освіти і науки України [Електронний ресурс] : Офіційний веб-портал. – Режим доступу : <https://mon.gov.ua/ua>
6. Міністерство охорони здоров'я України [Електронний ресурс] : Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/catalog/ministerstvo-okhoroni-zdorovya-ukraini>
7. Міністерство соціальної політики [Електронний ресурс] : Офіційний веб-портал. – Режим доступу : <https://www.msp.gov.ua/>
8. Урядовий портал [Електронний ресурс] : Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua>

Тема № 8. Гуманітарна сфера України, її сучасний стан і тенденції розвитку.

Завдання для самостійної роботи по темі № 8:

1. Гуманітарна сфера України та її складові.
2. Особливості розвитку гуманітарної сфери в Україні.
3. Сутність гуманітарного простору.
4. Управління національним інформаційним простором.
5. Місце та роль гуманітарного простору держави у формуванні національної самосвідомості. Формування культурної ідентичності.
6. Особливості розвитку і функціонування української мови.
7. Освіта як механізм єдності гуманітарного простору України.
8. Єдність, цілісність, однорідність гуманітарного простору та динаміка гуманітарних процесів. Значущість державної гуманітарної політики у локалізації конфліктного потенціалу.
9. Напрями та механізми формування єдиного гуманітарного простору в Україні.

Питання для перевірки базових знань за темою № 8:

1. Гуманітарна сфера та її складові.
2. Особливості розвитку гуманітарної сфери в Україні.
3. Гуманітарна сфера та міжнародне право.
4. Гуманітарна сфера як ресурс суспільного розвитку.
5. Передумови і ресурси гуманітарного розвитку.
6. Місце та роль гуманітарного простору держави у формуванні національної самосвідомості.
7. Напрями та механізми формування єдиного гуманітарного простору в Україні.

Рекомендована література до теми № 8:

Основна

1. Гриненко А. М. Соціальна політика : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципл. [Електронний ресурс] / А.М. Гриненко. – К. : КНЕУ, 2003. – 309 с. – Режим доступу : <http://ubooks.com.ua/books/000163/inx22.php>
2. Слагін В.П. Управління соціальним і гуманітарним розвитком : опорн. консп. лекцій. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ “Магістр”, 2008. – 96 с
3. Розпугенко І. Гуманітарний розвиток України в умовах цивілізаційного вибору [Електронний ресурс] / І.Розпугенко, С.Москаленко // Вісник Національної академії державного

управління. Соціальна і гуманітарна політика. – Режим доступу : <http://visnyk.academy.gov.ua/wp-content/uploads/2013/11/2013-2-29.pdf>

Допоміжна література

1. Соціогуманітарні виміри державної політики: навч. посіб. / В. П. Трощинський, П. К. Ситнік, В. А. Скуратівський та ін. / за ред. В. П. Трощинського. – К. : Вид-во НАДУ, 2007.
2. Суспільний розвиток та соціально-гуманітарна політика держави : навч. посіб. / О.М. Руденко, Л.М. Усаченко, Д.В. Вітер, М.В. Канавець. – К. : “НВП “Інтерсервіс”, 2013. – 168с.
3. Сучасний соціально-політичний та гуманітарний розвиток регіону: наук. розробка / авт.кол. З.В. Балабаєва (наук.кер.), Б.Ю. Ростіянов, І.Л. Росколотько та ін. – К. : НАДУ, 2008. – 56с

Інтернет-ресурси

1. Міністерство інформаційної політики України [Електронний ресурс] : Єдиний вебпортал органів виконавчої влади. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/catalog/ministerstvo-informatsiynoi-politiki-ukraini>
2. Міністерство соціальної політики [Електронний ресурс] : Офіційний веб-портал. – Режим доступу : <https://www.msp.gov.ua/>
3. Нормативні акти України: www.nau.kiev.ua

Тема № 9. Роль та місце гуманітарної політики в публічному управлінні.

Завдання для самостійної роботи по темі № 9:

4. Сутність поняття «державна гуманітарна політика».
5. Роль і місце гуманітарної політики в державному управлінні.
6. Сутність, мета, головні завдання гуманітарної політики.
7. Суб'єкти гуманітарної політики та їх повноваження.
8. Громадянське суспільство як суб'єкт гуманітарної політики.
9. Основні напрями здійснення гуманітарної політики в Україні.
10. Критерії державної гуманітарної політики.
11. Теорії та концепції державної гуманітарної політики, науково-методичні засади її дослідження.
12. Нормативно-правове забезпечення державної гуманітарної політики.
13. Історичні традиції як духовна основа єдності гуманітарного простору України.
14. Аналіз та прогнозування державної гуманітарної політики.
15. Планування та моделювання державної гуманітарної політики.

Питання для перевірки базових знань за темою № 9:

1. Сутність, мета, головні завдання гуманітарної політики.
2. Сутність поняття «державна гуманітарна політика».
3. Сутність гуманістичного підходу в оцінці суспільних явищ, гуманістичного змісту демократії, гуманітарного розвитку.
4. Суб'єкти гуманітарної політики та їх повноваження.
5. Громадянське суспільство як суб'єкт гуманітарної політики.
6. Основні напрями здійснення гуманітарної політики в Україні.
7. Гуманізм як світоглядна основа діяльності державного службовця, посадової особи місцевого самоврядування.
8. Аналіз та прогнозування державної гуманітарної політики.
9. Планування та моделювання державної гуманітарної політики.

Рекомендована література до теми № 9:

Основна

1. Управління соціальним та гуманітарним розвитком [Електронний ресурс] : курс лекцій. / Уклад: С.М. Домбровська, В.П. Садковий. – Х. : НУЦЗУ, 2018. – 189 с. – Режим доступу : <https://zenodo.org/record/1246632/files/konspekt.pdf>

2. . Шевчук П.І. Управління соціальним і гуманітарним розвитком: навч. посіб. / П.І. Шевчук. – Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2012. – 268 с.

3. Єлагін В.П. Управління соціальним і гуманітарним розвитком : опорн. консп. лекцій. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ “Магістр”, 2008. – 96 с

Допоміжна література

1. Соціогуманітарні виміри державної політики: навч. посіб. / В. П. Трощинський, П. К. Ситнік, В. А. Скурятівський та ін. / за ред. В. П. Трощинського. – К. : Вид-во НАДУ, 2007.

2. Суспільний розвиток та соціально-гуманітарна політика держави : навч. посіб. / О.М. Руденко, Л.М. Усаченко, Д.В. Вітер, М.В. Канавець. – К. : “НВП “Інтерсервіс”, 2013. – 168с.

3. Сучасний соціально-політичний та гуманітарний розвиток регіону: наук. розробка / авт.кол. З.В. Балабаєва (наук.кер.), Б.Ю. Ростіянов, І.Л. Росколотько та ін. – К. : НАДУ, 2008. – 56с

Інтернет-ресурси

1. Міністерство інформаційної політики України [Електронний ресурс] : Єдиний вебпортал органів виконавчої влади. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/catalog/ministerstvo-informatsiynoi-politiki-ukraini>
2. Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України [Електронний ресурс] : Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/catalog/ministerstvo-z-pitan-timchasovookupovanikh-teritoriy-ta-vnutrishno-peremishchenikh-osib-ukraini>
3. Міністерство культури України [Електронний ресурс] : Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/catalog/ministerstvo-kulturiukraini>
4. Міністерство молоді та спорту України Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/catalog/ministerstvo-molodi-ta-sportuukraini>
5. Міністерство освіти і науки України [Електронний ресурс] : Офіційний веб-портал. – Режим доступу : <https://mon.gov.ua/ua>
6. Міністерство охорони здоров'я України [Електронний ресурс] : Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/catalog/ministerstvo-okhoroni-zdorovya-ukraini>
7. Міністерство соціальної політики [Електронний ресурс] : Офіційний веб-портал. – Режим доступу : <https://www.msp.gov.ua/>
8. Урядовий портал [Електронний ресурс] : Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua>

Методичні рекомендації щодо виконання самостійної роботи з дисципліни «Публічне управління соціальним розвитком».

Обираючи тему роботи, студент на власний розсуд опрацьовує *одну* або *три* із запропонованих у переліку тем (представлених у методичних рекомендаціях). Варто обирати так, щоб вона викликала інтерес або була пов'язана з практичною діяльністю студента, а також сприяла максимальному застосуванню знань та набуттю практичного досвіду. Одна тема обирається в разі великого обсягу знайденого матеріалу, три теми – в разі невеликих обсягів матеріалів на кожен окрему тему.

При підготовці роботи студент повинен ознайомитись з навчальними посібниками, переліченими в списку літератури, а також самостійно зайнятися пошуком літератури з відповідного питання. Необхідно знайти глави чи розділи, які містять матеріал щодо конкретного питання та ретельно вивчити (прочитати, зрозуміти, законспектувати) його.

У роботі потрібно концентровано викласти основний зміст відповідей на поставлені питання. По кожному питанню необхідно зробити стислий висновок. Відповіді на питання повинні бути досить повними, самостійними, відображати рівень загальної культури та спеціальних знань студентів.

Обсяг реферату – 10-15 сторінок друкованого тексту. На початку роботи потрібно вказати тему роботи, викласти зміст роботи, який відбиватиме структуру роботи (чіткий порядок побудови тексту, зв'язок між окремими частинами).

Структура роботи має бути такою: титульний лист (назва навчального закладу, інститут; кафедра, дисципліна, з якої виконується реферат; тема; прізвище, ім'я та по-батькові студента, який виконав роботу; прізвище, ім'я та по-батькові викладача, який має перевірити роботу; місто та рік виконання роботи); план роботи; вступ (де викладена актуальність та основні положення обраної теми, об'єкт та предмет аналізу); основна частина (основний зміст розглянутих питань); висновки; список використаної літератури (потрібно вказати навчальні посібники та додаткову літературу, що використані при написанні).

Особливу увагу слід приділити оформленню роботи. Вона повинна бути виконаний охайно, ретельно. Кожне питання, яке має підпитання, закінчується коротеньким висновком. Кожен розділ роботи починається з нової сторінки. Всі сторінки мають бути пронумеровані (крім першої – титульної) у відповідності до плану роботи.

РОЗДІЛ 3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Самостійна робота (тестування за результатами виконаних самостійних робіт)

Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому семестровому контролі.